

Circus van de sterren
Boukje Balder

Vierde Regieassistente leunde zo ver als ze kon naar voren om de Commissarissen van

A 'a 'a aan te zien komen in de met bloemen versierde loge. De Commissaris, een buitenaardse grootheid die volgens de Eerste Persvoorlichter veel invloed had, zou besluiten of het circus verder binnen de A 'a 'a zou mogen optreden. De voorste Commissaris was een enorme bruine berg van een wezen, met tentakels die als pluimen van stoom van zijn gezicht afstonden – als het tenminste zijn gezicht was. Iets zwarts dat er uit zag als een gewaad golfde om hem heen, bewogen door een onzichtbare wind. Kleding? Symbiont? Een deel van zijn buitenste huidlaag? Het circusgezelschap kreeg zelden antwoord op dat soort vragen.

De tweede Commissaris was van hetzelfde ras, maar had een lila tint over zich en haar tentakels dropen slap langs haar lichaam. De Persvoorlichting dacht dat ze vrouwelijk was, maar had dit niet kunnen bevestigen.

De handen van Vierde Regieassistente jeukten om de grillage tentakels van de Eerste Commissaris te temmen en de kleur van zijn gewaad te veranderen – het zwart maakte hem bleek. Ze klemde de ongeduldige handen om haar knieën. Het was niet haar zaak om zulke hoge pieten te bekritisieren. Misschien dachten ze dat je je voor mensen niet perfect hoefde uit te dossen.

Vierde Regieassistente kromde haar ruggengraat totdat haar wang bijna de vloer raakte. Ze moest controleren of de eerste tenor de juiste kleur slobkousen droeg. Ze hield haar Touch met de juiste kleurtoon tegen het witte leer aan en fronste. Waar was Kostuums in vredesnaam mee bezig? De plaatjes waren duidelijk koeler.

“Hier wachten,” zei ze tegen Pavarotti. “Ik moet iets nakijken bij Derde Kleedster.”

De grote zanger bette het zweet van zijn hoge voorhoofd, dat door de dikke laag make-up heen parelde. “Haal nog wat zakdoeken voor me!” riep hij haar na.

Haar sandalen klikten terwijl ze zich door de galmende gangen van het circusschip spoedde. De zolen van klittenband waren weer losgegaan. Ze wou dat de Boltini niet zo gierig was met zwaartekracht, ze werden er allemaal langzamer van. En de losse zolen betekenden vast dat ze Eerste Regieassistente op een of andere manier had beledigd. Maar waarom? Ze was eeuwen onbelangrijker dan Eerste.

Ze boog naar Tweede Kleedster, maar dat verheven personage negeerde haar nederige groet. In de kleedkamer haalde ze de rijen en rijen identieke slobkousen te voorschijn. Ze waren allemaal perfect van kleur. Hoe in de naam van het Keizerrijk was dat ene ivoorkleurige paar tussen de rest terecht gekomen? Ze rende weer terug met een nieuw paar en wist ze net voordat hij op moest, om Luciano Pavarotti's benen te krijgen.

Ze knielde achter de besandaalde voeten van Derde Regieassistente neer en keek naar de matinee. Luciano Pavarotti zong als een stervende kraanvogel, zijn stem kronkelend door liedjes die in deze tijd nog maar een vage herinnering waren. Ze wist niet precies waarom hij deze rol had gekregen. In haar ogen stalen de acrobaten en jongleurs die om hem heen cirkelden aan alle kanten de show.

Vervolgens werd het podium getransformeerd tot een ijsbaan. De Toneelknechten zwoegden en zweetten onder het draconische oog van Tweede Toneelknecht. Vierde Regieassistente bewonderde de handen van Zesde Toneelknecht, die breed en bruin waren en versmalden naar sterke polsen en nog sterkere onderarmen. Hij knipoogde naar haar. Ze sloot haar ogen om die knipoog voor eeuwig op te slaan. Ze waren voor elkaar bestemd. Hij hield van haar.

Nadat de ijsdansers in een vlaag van ijzige lucht langszwierden, zat Vierde Regieassistente twee scènwisselingen uit. De andere Regieassistentes liepen af en aan. Ze haastte zich om Popov de clown en Hans Klok VI te controleren, en zonk hijgend weer op haar knieën om naar haar favoriete nummer te kijken, het

dodelijke duel uit Wo Hu Cang Long.

Toen de artiesten een buiging kwamen maken, vulde een ademloze stilte de grote zaal. De Commissaris zou nu zijn besluit over hun optreden mededelen. De Boltini stond op en opende zijn mond om iets te zeggen. De voorste Commissaris rees omhoog als een boze vulkaan en begon vuur te spuwen. Vierde Regieassistente hapte naar adem.

“Schande! Schaamt u zich niet? Is dit het beste dat de mensheid te bieden heeft? Is dit hoe u onze verwachtingen mishandelt? Door u als dwazen aan te stellen? Jammeren, rondspringen, onze onderste tentakels belachelijk maken? Boltini en wezens, ik gebied u onmiddellijk te vertrekken.”

De Eerste Commissaris zwiepte zijn door emotie verbleekte gewaden om zich heen en stormde weg in een walm van ammoniak, de Tweede Commissaris meeslepend in zijn kielzog.

Vierde Regieassistente legde haar voorhoofd op de koude vloer en bad dat ze de schande zou overleven. De witte sokjes van Derde Regieassistente vulden haar gezichtsveld. Ze waren niet wit, ontdekte ze. De fijn gebreide, witte katoen was smoezelig door de afdruk van een zweterige voetzool en vijf keurig in grootte afnemende tenen. Ze beet op haar lip. Ze kon zich daar nu niet druk over maken. De onderkanten van haar eigen tabi zagen er vast net zo uit. De schande. De eeuwige schande.

In haar gedachten sloeg ze een waaier open die ze van de witte kousen had gemaakt, krullend als de bloembladen van een lelie. Schoonheid en perfectie kalmeerden haar altijd.

#

De kantine van het Circus trilde onder de woede van de Boltini. “Ik heb jullie gevraagd om de allerbeste show aller tijden te creëren, het hoogtepunt van menselijk kunnen, en wat heb ik gekregen? Derderangs provinciaals amusement. Wat denken jullie dat er nu met ons gaat gebeuren? We krijgen hier niet voor betaald, dat kan ik jullie wel vertellen.”

Vierde Regieassistente boog dieper over haar herstelwerk. Ze gluurde naar Eerste Regieassistente, en toen naar Eerste Kleedster. Die zagen net zo bleek en strak als ze er zelf uit moest zien. Ze dwong zich te concentreren op haar naaiwerk. Ze moest er gewoon op vertrouwen dat de bazen wisten wat ze deden. Anders zou het onverdraaglijk zijn om zo'n klein en onbelangrijk radertje te zijn in de machine. De Boltini ging er absoluut zeker een oplossing voor vinden en iedereen vertellen wat ze moesten doen.

“Ik eis vanaf nu extra inspanning van iedereen. Als we het Klaamath Cluster niet overdonderen, zijn onze reserves op. Dan hebben we niet eens genoeg energie om thuis te komen.”

Vierde Regieassistente ademde scherp in. Hij had het niet over het zwaard en de handdoek die hem thuis in plaats van ontbijt geserveerd zouden worden, zoals hij meestal deed als hij ze op hun tekortkomingen wees. Hij zou niet eens thuis kunnen komen om die eervolle uitweg te nemen. En het gezelschap ook niet. Ze zouden hier in de lege ruimte doodgaan, zonder hun familie of thuisplaneet weer te zien.

“Persvoorlichting, jullie treft een groot deel van de schuld. Zoek uit waar het nieuwe publiek van houdt. Kostuum, wat deze aliens ook horen of zien of waarnemen, jullie gaan het effect in de kostuums kopiëren. Jullie doen gewoon niet goed genoeg je best. We hebben ze het neusje van onze zalm laten zien, maar misschien moeten we hun eigen terrein betreden. Als zij door middel van geur communiceren, moeten wij ze wolken van parfum toewuiven. Als ze communiceren door hun uitsteeksels te wapperen, wapperen wij terug.”

Het had een opzweepende toespraak moeten zijn, maar helaas herkende Vierde Regieassistente een heleboel zinsneden uit eerdere, ook niet erg succesvolle preken. Hoe kon het gezelschap nu iets nieuws bedenken als de Boltini het niet eens kon?

“Eerste tot en met Vierde rangen zullen wakker blijven tijdens de reis. We moeten alle zeilen bijzetten.”

Ze bleef achter terwijl de grote binnenruimte van het ruimteschip leegliep. Het gezelschap gebruikte het als kantine, gymzaal en atelier, soms allemaal tege-

lijk. Tijdens het begin van de tournee was het er vaak leeg, toen alle rangen om de beurt dienst hadden gehad. Nu was het nooit meer zo stil.

Budgetten waren haar verantwoordelijkheid niet, maar toch kon ze het niet nalaten zich zorgen te maken over al die extra zuurstof en al dat eten dat de Boltini aan het uitgeven was. Wat als het niet lukte? Wat als inzet en doorzettingsvermogen niet genoeg waren?

Mensen troepten achter haar samen en ze kon niet langer in de deuropening staan talmen. Zesde Toneelknecht was niet langsgekomen. Ze had afscheid van hem willen nemen omdat hij tijdens de reis in stasis zou gaan.

Ze gaf Vijfde Regieassistente een knuffel ten afscheid en haastte zich naar de kooi die ze met Derde moest delen. Ze kwam haar kamer binnen met haar gezicht afgewend, voor het geval Derde nog in de kamer was.

Zoals meestal, was Derde er niet in geslaagd de kamer op tijd te verlaten, hoewel dat toch de afspraak was. Vierde weigerde haar in het gezicht te kijken. Ze boog net niet diep genoeg toen Derde langs kwam schuifelen in een vlaag van deodorant en parfum.

“Dit meisje verontschuldigt zich voor haar aanwezigheid,” mompelde Derde, de woorden afraffelend.

“Dit meisje aanvaardt de excuses,” zei Vierde terug, op dezelfde toon als Derde. Derde had wel de kooi opgemaakt. Vierde deed haar kimono's uit en streek ze glad tegen de zuigende wand van haar kast. Ze vouwde haar tabi op en zette haar sandalen nog iets netter neer. Ze wilde zo lang mogelijk wachten om in bed te stappen. Er was nooit meer tijd om het beddengoed te luchten, en het energierantsoen was te laag om dagelijks te kunnen wassen. Maar ze kon nergens anders slapen, niet met het schip zo dichtbevolkt als nu.

Ze sloeg de dekens open en gleed er snel in, haar neus dichtgeknepen. Haar hoofd wist toch dat iemand anders hier net had geslapen, maar ze wilde dat haar lichaam het niet hoefde te merken. Ondanks dat ze haar neus dichtkneep, kon ze haar huid niet behoeden voor de achtergebleven warmte van het andere lichaam, of de vette strepen die een andere wang op het kussen had achtergelaten.

Ze ademde diep in, stilletjes, in een poging om zo snel in slaap te vallen, dat ze zich geen zorgen kon maken over de toekomst. Het nu was al erg genoeg. Nu roken haar lakens naar iemand anders, nu moest ze zich constant afwenden om andere mensen in de gangen voorbij te laten. Rij na rij na rij waaiers ontvouwen zich in haar geest, witte, crèmekleurige, duifkleurige, taupe en grijze, maar ze konden haar niet tot rust brengen. Eindelijk vond ze een oude herinnering aan een kersenbloesemfestival en werd rustig, terwijl roze bloemblaadjes geluidloos op haar tien jaar oude gezichtje neerdwarrelden.

#

Ze moest toegeven dat het werkte om zoveel mensen tegelijk wakker te houden. Drie hadden meer goede ideeën dan één of twee, en drie mensen om die ideeën uit te voeren, verkortte de tijd van bedenken tot uitproberen enorm. De circusnummers kwamen sneller tot wasdom dan ooit tevoren, ook al wisten ze nog steeds niet zeker wat de Klaamath wilden. Communicatie tussen verschillende soorten wezens was altijd een heikele zaak.

De laatste dag voor het openingsfeest arriveerde met een zachte gongslag.

Tijdens de generale repetitie plengde ze een paar tranen in haar enige echte zakdoek, knielend tussen de andere ondersteunende werkers. Ze gluurde tussen de zijden plooiën door, met liefde door haar moeder en haar tantes geborduurd. Wat een kwaliteit, wat een emotionerende voorstelling. Voor mensen, wel te verstaan. Vrouwelijke mensen. Hadden de Klaamath geslachten, net als mensen? Konden ze huilen, begrepen ze wat een verhaal was? Het was niet haar taak zich hierover zorgen te maken, maar ze kon het niet helpen dat ze de kostbare zijde van de zakdoek kreukte, gladstreek en weer kreukte. Wat als het allemaal weer mis ging?

De piloten vertrouwden het schip toe aan het Klaamath geleidesysteem en werden van ring naar ring gestuurd, steeds dieper de zwaartekrachtput van hun zon in. De buitenaardse loodsen brachten exotische geuren mee en de vreemde ritmes van hun spraak en beweging. Misschien als ze die loodsen naar de Aarde

zouden meenemen, ze dan meer succes zouden hebben dan zelf voorstellingen geven op verre planeten...

“Wat denk jij, Derde, vinden aliens mensen eigenlijk wel boeiend? Of zijn alleen mensen gefascineerd door dingen die anders zijn dan zij?” vroeg ze.

Derde schokschouderde. “Dit meisje begrijpt de vraag niet,” fluisterde ze over haar schouder.

Vierdes vingers vlogen over de toetsen van haar Touch toen de artiesten langsliepen voor een continuïteitscontrole. Sommige collega's zeiden dat het bij de eerste voorstelling niet zo belangrijk was, maar Vierde was het daar niet mee eens. Door het bij de eerste voorstelling meteen goed te doen, zette je de standaard voor de volgende keren.

Zo. De laatste artieste van de eerste akte glipte weg om in de coulissen te wachten op haar entree. Vierde Regieassistente knielde met Derde en Tweede tussen de rekwisieten voor de volgende acte. Ze wilde dat Zesde Toneelknecht en veel van haar vrienden niet nog in opslag waren. Zwaartekracht en lucht waren te duur hier op de Klaamathplaneet om te verspillen aan mensen die niet werkten. Er was een ploegenwissel gepland na de eerste paar voorstellingen.

Vierde had dit keer een papieren zakdoek meegenomen om haar tranen op te vangen, maar hoewel de voorstelling gepolijster was dan de eerste keer, raakte hij haar minder. Ze keek hoe de andere meisjes gemakkelijke tranen, die hun make-up intact lieten, wegdepten en verwonderde zich. Konden emoties zoveel raken? Misschien. Of was het juist de volmaaktheid van de voorstelling, had je misschien ruwe randjes nodig voor maximale ontroering, omdat dat meer leek op het echte leven en echte emotie?

Ze wilde dat ze het buitenaardse publiek kon zien, maar met zoveel bemanning en ondersteunende staf uit stasis, was haar plekje niet zo goed als het op de planeet van de tentakels was geweest.

“Derde Regieassistente, kun jij iets zien?” fluisterende ze tegen de kimonorug van haar meerdere.

“Stil,” siste Derde terug. “Ze zien er heel aandachtig uit. Ze rammelen ergens mee, kalebassen of zo.”

Vierde wilde vragen of dat een goed of een slecht teken was, maar hoe kon Derde dat nou weten? Derde liep tien jaar op haar voor in leerling-ervaring, maar niets in kennis van de Klaamathcultuur.

Eerste Regieassistente klapte een paar minuten voor de scènwisseling in haar handen en ze stonden allemaal in één beweging op, als een vlucht wit en grijs gevlekte duiven, om hun plaatsen in de kleedkamers in te nemen.

De avond vloog voorbij in een razendsnelle afwisseling tussen verveeld wachten in de coulissen en intense kostuumcontrole. Gouden slippers dansten voorbij, een zwiep van rode rokken, witte tricots en nog meer rokken, rokken, rokken. Toen het laatste nummer wegstierf, was Vierde uitgeput. Ze knielde op trillende benen neer voor het grote applaus dat nu zou aanzwellen, hoewel er eerder niet geklapt werd. De Klaamath hadden vast niet eens handen. Zouden ze weer met hun kalebassen ratelen?

De stilte duurde eindeloos. Na een tijdje kwamen de artiesten het toneel afgelopen, met hun hoofden geheven en hun voetstappen afgemeten zolang ze zichtbaar waren uit de zaal. Zodra ze de veiligheid van de coulissen bereikten, zakten hun schouders in onder de afwijzing en hun gezichten toonden hun ware leeftijd. Er zou wel geen feest worden gegeven, concludeerde Vierde. En de Boltini liet de rest van de bemanning waarschijnlijk nog een dag in stasis.

“Vonden ze het mooi?” vroeg een van de Schoenverzorgers, Vierde kon niet zien welke rang, aan één van de goddelijke artiesten die langs sloften.

De artiest was vriendelijk genoeg, of te vermoeid, om haar te vermanen en antwoordde: “Wie zal het zeggen? De Boltini is in overleg met de tolken.”

En zo wachtten ze, gespannen en vermoeid, maar te vol angstige verwachting om te gaan slapen.

Vierde werd met een schok wakker door het geluid van zware voetstappen. De Boltini beende door de smalle ruimte achter de coulissen. Iemand deed het licht aan zodat ze wat konden zien. Het licht was te fel, want nu leek het gezicht van de Boltini extra bleek en de groeven in zijn voorhoofd dieper.

“Geliefd Circus van de sterren,” begon hij. “Ik heb lang overlegd met de tolken en de Eerste Persvoorlichter, en het lijkt erop dat we een goed begin hebben

gemaakt. De Klaamath geven hun goedkeuring, hoewel de tolk niet precies kon inschatten hoe goed. We zijn op zoek naar nieuwe tolken, die meer verstand hebben van de subtiele nuances van kalebasgerammel, en ik ben hoopvol over de rest van de voorstellingen. We hebben in ieder geval genoeg krediet ontvangen voor lucht en zwaartekracht om ons een paar dagen vooruit te helpen.”

Het hart van Vierde Regieassistente sloeg een slag over. Vooruithelpen? De Boltini zei het niet hardop, maar het was duidelijk genoeg, tussen de regels door, dat ze geen reserves meer hadden. Als ze vanavond geen succes hadden geboekt, hoe bescheiden ook, zouden ze over een paar uur door verstikking of decompressie gestorven zijn. Wat een verschrikkelijke gedachte. Haar hart donderde zo hard in haar oren dat ze een paar zinnen van zijn toespraak miste.

“We zullen offers moeten brengen. We vragen alle ondersteunende teamleden om te allen tijde hun zuurstofbloem te dragen, omdat we de lucht zo zuinig mogelijk zullen mengen. Draag je klittenbandschoenen, zodat we ook op zwaartekracht kunnen besparen. Loop langzaam, controleer alles dubbel. We zullen ook ploegen wisselen, zodat we frisse mensen hebben die het langer zullen uithouden. We moeten onze middelen sparen zodat de artiesten hun werk kunnen doen. Wens hen en jezelf geluk. Derden en Vierden, jullie mogen je bij de stasiskamer melden om afgelost te worden.

De arm van Vierde Regieassistente schoot omhoog nog voor ze klaar was met het formuleren van haar gedachten. “Ik meld me aan als vrijwilliger om door te werken!”

De Boltini keek haar lang en ernstig aan. Ze had nog nooit zoveel aandacht gekregen. Het kostte al haar innerlijke zijde en staal om niet te verwelken onder zijn rondogige blik. Het gerucht ging dat hij gedeeltelijk gaijin was, en dat maakte het moeilijk om te raden wat hij bedoelde.

“Je hebt mijn toestemming.”

Ze sloot haar ogen en liet de kersenbloesem neerdwarrelen, ook al was het zonde om een volmaakte herinnering zo vaak te gebruiken. Ze zou Zesde Toneelknecht weerzien. Misschien zouden ze elkaar ontmoeten en wat tegen elkaar zeggen. Misschien zou hij haar hand aanraken.

#

Vierde Regieassistente wilde opschieten, maar haar klittenbandslippers en de schrale lucht maakten dat niet makkelijk. En haar belofte aan de Boltini maakte het onmogelijk. Dus liep ze langzaam en telde telkens tot vijf, voordat ze extra zuurstof inhaleerde door de maskerbloem die om haar nek hing. Deze route was een omweg, maar ze was Zesde Toneelknecht nog niet tegengekomen en ze kon niet langer op het lot wachten. Het lot deed er te lang over. In je gedachten waaiers uitvouwen werkte prima als je moe was en je moest concentreren, maar verliefdheid liet zich niet beteugelen door een paar waaiers. Liefde baande zich een weg door al je zorgvuldige plannen en liet een spoor van verfrommelde zakdoekjes na.

Ze kwam de laatste hoek om naar de grote hangar, waar de achterdoeken en rekwisieten werden bewaard die te groot waren om uit te printen, en stopte. Alle zuurstof verdween uit de lucht. Ze hapte naar adem als een vis op het droge en sloeg haar hand om haar keel, alsof dat zou helpen. Het kon niet waar zijn. Die bengelende kuit, die kon niet van Zesde Toneelknecht zijn. Hoewel ze iedere pees en zwellende spier herkende, kon het hem toch niet zijn. Want bovenop de dijen die aan die strakke kuit vastzaten, zat Derde Maquilliste. Giechelend. In zijn oor. Het oor waarin Vierde Regieassistente haar liefste geheimpjes had willen fluisteren.

En het ergste van allemaal was dat hij hardop lachte. Ze had hem nog nooit horen lachen, en hoewel ze de lach onbehouden vond, had zij hem willen veroorzaken, lomp of niet. Maar hoe kon hij! Hadden hun ogen elkaar niet ontmoet, iedere keer als ze opkeek? Hadden hun blikken elkaar dan niets beloofd?

Vierde Regieassistente wankelde terug. Zwarte stippen dansten voor haar ogen. Ze leunde tegen de muur, voorovergebogen als een oude vrouw, snikkend en naar adem snakkend. Eindelijk kwam ze op het idee om de bloem over haar neus te zetten en ze ademde diep in met een hik en een piep, om daarna de kostbare zuurstof in een luide kerm weer uit te persen.

De gangmuur flikkerde.

Haar hart maakte een sprongetje van schrik. Een statische ruis vulde de lucht. De muur flikkerde opnieuw.

Ze liet de bloem vallen en sloeg beide handen voor haar mond. Hoe onwelvoeglijk om zo te staan jammeren, en nog wel in het openbaar. Ze smoorde haar gesnik, hoewel haar middenrif nog op en neer ging en haar ogen zeer deden van tranen die eruit sprongen alsof ze niet snel genoeg bij haar vandaan konden komen. Hoe kon hij haar zo in de steek laten?

Er klonk nog meer ruis en de buitenste muur verdween.

Het schild moest nog werken, anders zouden haar ogen al uitpuilen door het gebrek aan druk en was ze al aan het sterven door ammoniavergiftiging, maar de illusie van solide muren was verdwenen. Een van de Boltini's bezuinigen, dacht ze. Het bruin met gele buitenaardse landschap, bekleet met rottend violet, maakte haar misselijk en ze begon zich weg te draaien van het vreemde uitzicht.

De vlekken bewogen. Ze keken haar aan.

Het waren aliens, Klaamath, nam ze aan. Ze hadden haar betrappt op een gênant, hoogstpersoonlijk moment. Ze kon niet precies zeggen waarom dit zo beschamend was, maar het voelde gewoon zo. Alleen de glitter en glamour van hun perfect gepolijste uitvoeringen was voor de ogen van hun publiek bestemd, niet het privéverdriet van een onbetekenend lid van de ondersteunende staf.

Ze wilde wegrennen, maar de wezens bewogen eerst. Ze zag nu, dat de grootste van de twee omringd was door vijf kleintjes in de vorm van een vijfhoek. Ze hielden die formatie vast terwijl ze uit haar gezichtsveld tolden.

Ze zocht op haar Touch naar een filmpje van de voorstelling van gisteravond. Het publiek bestond uit enkelvoudige, grote Klaamath. Niemand had gerept over het feit dat de Klaamath jongen hadden, of misschien vrouwtjes of bedienden. Ze moest iemand hierover vertellen.

#

Maar ze had er nog geen tijd voor gevonden, in de drukte van de tweede voorstelling, toen ze een glimp opving van Tweede Persvoorlichter. Ze zag zijn rug van haar af bewegen, maar ze kon haar plichten nu niet verzaken. Er waren al genoeg opmerkingen gekomen over haar behuilde ogen. Als ze nu wegsloop, zou ze een aantekening krijgen in haar dossier. En ze had zichzelf beloofd nooit schande te brengen over haar moeders huis.

Ze aarzelde te lang, de Persvoorlichter verdween de hoek om en Derde Regieassistente tikte op haar hand om haar aandacht te trekken.

“We zijn hier om te werken, niet om te dagdromen,” zei ze.

Vierde Regieassistente boog het hoofd en plukte aan een zoom totdat hij precies zo viel als op de foto. Ze wilde dat zij al Derde Regieassistente was, tien jaar ouder en wijzer, en niet langer voorbestemd om op grondniveau te werken. Als je de hele tijd geknield zat, werd er ook niet vaak een praatje met je gemaakt.

De artiesten renden langs om hun plaatsen in de coulissen in te nemen.

Vierde Regieassistente kroop rond om gevallen spelden op te rapen met haar magneetje. De Boltini raakte al in paniek bij het idee alleen, dat er losse spelden in zijn ruimteschip rondzweefden. Een zee van gedempte stemmen schuimde om haar heen zonder dat ze echt luisterde. Toen een voor een iedereen stil viel, keek ze op. Al haar vrienden en collega's zaten of stonden stokstijf. Waarom?

Ze werkte zich naar voren, nog steeds op haar knieën, en vond de oorzaak van het strakke staren in het krijtwitte gezicht van een van de hoofdrolspelers.

De man slikte. Het was Pavarotti. Eindelijk lukte het hem om te spreken. “De zaal is leeg,” zei hij. “Helemaal leeg.”

Niemand bewoog. Niemand zei iets. De artiest zakte zichtbaar verder in elkaar toen er geen reactie kwam.

Vierde Regieassistente zei als eerste iets. “We moeten de Boltini halen,” zei ze. Haar eerste poging eindigde in een verstikte kras en ze moest het nog een keer zeggen.

Een golf van opluchting sloeg door de groep. Ja. Natuurlijk. De Boltini zou weten wat er moest gebeuren.

De zanger wankelde weg, hopelijk op zoek naar de Boltini. Vierde Regieassis-

tente wilde dolgraag weten wat er aan de hand was in de grote zaal. Om haar heen werd gefluisterd en bezorgd in het rond gekeken, maar niemand verroerde zich. Ze wilde niet de enige zijn. Ze haalde haar hand over haar Touch en zocht naar een directe opname van de zaal. Daar. Luciano Pavarotti had de waarheid gesproken. Op het podium hing een aantal artiesten doelloos rond of zat op een rekwisiet, maar de zaal – de stoelen waren weggeruimd omdat de Klaamath niet konden zitten – was leeg. Niet eens één iemand of buitenaards wezen of hoe ze ook over de Klaamath moest denken. Geen een.

Rampspoed had al een tijdje met het circus meegehinkt, terwijl ze van mager succes naar valse hoop rondzwalkten, maar nu was hen eindelijk een fatale klap toegediend. Hun lot was bezegeld.

Vierde Regieassistente stopte haar Touch in haar mouw en knipperde haar tranen weg. Ze zouden allemaal binnenkort dood zijn. Ze had het falen en de schande nog wel kunnen dragen als het maar thuis, op Aarde, was geweest, in de armen van haar moeder en tantes.

En misschien zou ze, als ze nu op Aarde was, wel het hoofd gebogen hebben voor het onvermijdelijke. In plaats daarvan ontvouwde zich opnieuw een waaier in haar geest. Niet één van zijde of ivoor of rijstpapier, maar een waaier van glinsterend staal die met een klap opensloeg en als je hem met voldoende kracht zou gooien, iemand kon onthoofden. Een Regieassistente ging niet zonder verzet ten onder. De eer van haar beroep vroeg om meer.

Ze stond zwijgend op, boog vluchtig in de algemene richting van de verlamde Eerste Regieassistente en liep weg.

Ze nam een route die ze nog nooit eerder had genomen. Op de drempel van een onbekende gang stond ze stil. Ze was hier niet geautoriseerd. Niemand lager dan Tweede Rang kwam hier ooit. Maar ze had geen tijd om het verzoek in iemands oor te fluisteren, vergezeld van een cadeautje, en te hopen dat het verzoek ver genoeg omhoog werd doorgegeven.

Ze balde haar vuisten en stapte over de hoge drempel van de luchtsluis. Er gebeurde niets.

Nu dat achter de rug was, kon ze zich niet meer herinneren waar ze zo bang voor

was geweest. De Boltini had wel iets beters te doen dan Vierde rangen op hun donder te geven voor hun pekelzonden.

Deuren doemden op aan beide zijden van de gang. Het leek onbeleefd om openlijk naar de naamplaatjes te staren, dus ze gluurde ernaar uit haar ooghoeken, terwijl ze deed alsof ze op haar Touch keek. Daar. Derde Persvoorlichter. Zou ze hem eerst proberen of meteen doorgaan naar Tweede? Ze beet op haar lip terwijl ze een besluit probeerde te nemen. Het werd Tweede.

Ze knielde neer voor de deur van het kantoortje en boog tot haar hoofd de grond raakte. Er was geen zichtbare reactie van binnen, maar ze hoorde wel iemand ademen. Na een paar minuten wist ze zeker dat hij haar nooit toestemming ging geven om binnen te komen. De stalen waaier sprong open. Zo. Ze ging het anders aanpakken.

Ze stond op met een diepe buiging en stapte over de drempel het kantoortje binnen.

“Neemt u dit meisje haar vrijmoedigheid niet kwalijk, eerwaarde Persvoorlichter,” zei ze. “Maar ik heb u iets belangrijks te vertellen.”

Geen antwoord. Ze sloeg haar ogen op om te kijken wat er aan de hand was. Hij zat in elkaar gezakt en verfomfaaid achter zijn bureau. Geen wonder dat hij haar niet binnen wilde laten. Wat onprofessioneel om je zo te laten gaan.

Ze was nog bezig om haar zin te formuleren, toen hij tegen haar begon te praten.

“Het is gedaan met ons, hè? Het zat er al een tijdje aan te komen. Eigenlijk ben ik wel opgelucht.”

Vierde verstijfde. Opluchting? Hij had het al opgegeven?

Hij ging door. “We hebben gisteren een kleine gift gekregen, dus er is wel iemand die ons apprecieert, maar het is toch niet meer dan een paar uur extra zuurstof. Het was om 27:14:03:59. Wat denk jij dat er op dat moment gebeurde?”

Hij keek haar niet in de ogen, dus nam ze aan dat hij niet echt een antwoord verwachtte. Ze viste haar Touch uit haar kimonomouw en enterde het tijdstip in haar persoonlijke logboek. Ze was op dat moment in de gang net buiten Rekvisieten 14 geweest.

Dat was het moment dat de schilden uit waren gegaan en een groep Klaamath naar haar had gestaard. Hadden ze het gezelschap daarvoor betaald? Maar waarom dan?

De Persvoorlichter vestigde bloeddoorlopen ogen op haar gezicht. "Wie ben je eigenlijk? Wat kom je doen?"

Hij kon natuurlijk precies zien wie ze was aan de kleuren die ze droeg, en de knopen van haar rang op haar schouders, maar hij vroeg het toch.

"Vierde Regieassistente, eerwaarde Persvoorlichter." Ze liet zijn rang weg, om te suggereren dat ze dacht dat die nog hoger was. Hij zag er best oud uit voor iemand van tweede rang.

"Dit meisje heeft iets te rapporteren. Op het moment waar u naar vraagt, gingen de schilden uit in gang 14 en dit meisje zag zes Klaamath naar het schip kijken. Naar dit onbetekenende meisje."

Hij krabde door zijn wilde haar, zodat zijn knot nog verder los ging. "Wat?"

"Zes Klaamath, meneer. Vijf kleintjes die in een vijfhoek om de groten heen draaiden."

Hij staaarde haar aan terwijl hij met zijn vinger over zijn bovenlip wreef. Ze wachtte, omdat ze niet wist wat hij nu van haar verwachtte.

"Bedoel je daar iets mee? Zeg het dan!"

Ze aarzelde. Zag hij het zelf dan niet? "Misschien- misschien hebben we niet het goede publiek benaderd? Misschien zijn deze jonge Klaamath, of wat die kleintjes dan ook mogen zijn, meer geïnteresseerd in mensen dan de volwassenen. Kunnen we daar niet achter komen? Of publiciteit op hen richten? Meneer?"

Een seconde lang dacht ze dat ze iets in zijn ogen zag opflakkeren. Maar de vonk doofde, en hij wendde zich af. Uit een lade haalde hij een ruimtegewicht zwaard, plastic met een laagje staal eromheen van maar één molecuul dik.

"Dit is wat we gaan doen, meisje. Een eervolle dood. Alleen heeft de Boltini uitgevaardigd dat we eerst nog getuige moeten zijn van de dood van de lagere rangen."

Ze gingen zelfmoord plegen? Nu al? Ze wist niet meteen wat ze daarvan moest vinden. Het was te groot om te bevatten.

“Hoe doen jullie vrouwen dat? Vergif, zeker?” vroeg de Persvoorlichter, zijn ogen gericht op het zwaard.

“Wij verhangen ons, meneer,” zei ze. En vluchtte het kantoor uit.

#

Niemand lette op haar gestruikeld en rode ogen op de terugweg. Haar Touch begon te rinkelen met de ene doodmelding na de andere, voordat ze haar kooi had bereikt. Opgeslagen bemanning eerst, zesde en vijfderangen van de meer dienstbare beroepen. Wc-reinigers, schoonmakers. Ze wilde niet aan Zesde Tooneelknecht denken, want hoewel hij niet bij de allereerste groep zat, kwam hij daar toch vlak achteraan. Maar hij had zijn keuze gemaakt, en zij was het niet geworden.

Ze had geprobeerd iets te veranderen. Nu moest ze het hoofd buigen voor eeuwenoude tradities en zich voorbereiden op een eervolle dood. Ze moest er goed uitzien, haar beurt zou niet lang op zich laten wachten. Die haak daar aan het plafond, waarvan ze zich altijd had afgevraagd waar die voor was. Nu wist ze het dus.

Ze legde haar beste kimono's klaar op het onderste bed, schone sokjes, haar make-uptasje, haar ivoren kammen. Er was zelfs nog heet water over om te douchen. Misschien had ze moeten wachten op de meisjes van hogere rang, maar daar had ze geen zin in. Mocht ze niet eens één keertje egoïstisch zijn?

Ze douchte en kleepte zich langzaam aan. De Touch bleef zachtjes rinkelen op de achtergrond. Ze wilde niet weten hoeveel van haar vrienden al dood waren, ze wilde de pijn niet voelen. Het deed er niet meer toe. De muren hadden weer last van ruis, maar dat was ook niet meer belangrijk.

Of misschien toch – ze wilde wel al dood zijn voordat het schip explodeerde in de giftige atmosfeer. Ze keek rond, maar ze kon nergens aan aflezen hoe lang de schilden en de binnendruk nog stand zouden houden. De zwaartekracht was

nog aan, omdat die al zo laag was gezet, net genoeg om niet met iedere beweging naar het plafond te zweven.

De muren ruisten en flikkerden. Blijkbaar was haar appartementje vlakbij de buitenkant van het schip. Achter de lagen van opeens doorzichtige veiligheidsvelden ontdekte ze twee vijfhoekige Klaamath. Ze waren makkelijker te zien als het je een keer eerder was gelukt. Ze waren wat blauwer dan de andere paarse vlekken van het vreemde landschap. De kleinere leden van de vijfhoeken circelden rustig om de grote exemplaren in het midden. De een met de klok mee, de andere tegen de klok in.

Kon het haar nog wel iets schelen? Nee, niet echt. Ze ging gewoon door met het kammen en opsteken van haar lange zwarte haar, en toen ze klaar was, poetste ze haar tanden en begon aan de eerste laag make-up. Tranen vermengden zich met de witte schmink, maar ze negeerde ze.

Vijf Klaamathsterren draaiden vlakbij haar in het rond. Ze keken naar een menselijk wezen dat zich op haar dood aan het voorbereiden was. Ach, ze hoefde zich helemaal niet mooi hoefde te maken, want behalve de Klaamath zou er niemand zijn om haar van het plafond los te maken en haar op te baren. Ze zou daar aan haar eigen zijden sjaal blijven hangen, alleen, totdat het schip zichzelf vernietigde.

Ze ging toch door. Ze schilderde haar wenkbrauwen bij, depte wat rood op haar witgemaakte lippen en deed haar wangen blozen met het roze van kersenbloesemblaadjes. Het vocht uit haar ogen trok er witte strepen in.

Er waren nu elf sterren, daarbuiten. Ze verstilde, het parfumstokje in haar hand. Ze ademde diep in. De lucht leek voller dan daarnet. Had de Persvoorlichter het niet gehad over binnenkomend krediet, net op het moment dat ze in de gang had staan huilen om Zesde Toneelknecht?

Ze depte het parfumstokje in de holte van haar keel, langzaam en zorgvuldig, terwijl ze er goed op lette dat haar gezicht naar de kleine menigte daarbuiten was gekeerd.

Er gebeurde niets.

Natuurlijk niet. Ze zou er zelf achter moeten komen of er meer krediet op de re-

kening van Circus was gestort. Ze weifelde, de Touch al in haar hand. Misschien moest ze dat eerst controleren? Nee, de zelfmoorden moesten nu stoppen, er was geen moment te verliezen. Ze wist gewoon zeker dat ze de sleutel had gevonden om het buitenaardse publiek tevreden te stellen.

Ze schoot in haar klittenbandschoenen en rende naar buiten. De snelste weg naar de binnenste hut was door verboden terrein, maar dit keer had ze geen last van haar schroom. Ze snelwandelde door lege gangen. De meeste mensen waren vast in hun hutten om hun laatste daad te plegen.

Ze zwaaide de hoek om en zag de open deur van het kantoor van de Boltini. Ze stoof naar binnen, molenwiekend omdat de klittenbandzolen haar te abrupt afremden.

De Boltini zat met gekruiste benen op de grond, terwijl hij zijn zwaard opwreef met een gele doek. Op schoot had hij hagelwitte handdoeken opgestapeld, om het rood van zometeen op te vangen, en zijn buik was bloot. Wat moest het erg zijn om je buik open te rijten, en niemand die achter je stond om de verlossende onthoofding uit te voeren.

“Boltini, meneer!” hijgde ze.

Hij keek geërgerd op. “Ga naar je hut, meisje. Je laat je superieuren wachten. Alle vierderangs hadden al dood moeten zijn.”

“Meneer, alstublieft meneer, kunt u onze rekening controleren? Volgens mij hebben we krediet binnengekregen.”

Hij ging door met poetsen. “Waarom zouden er in hemelsnaam nieuwe fondsen zijn? Kom, lieve kind, ik begrijp je tegenzin heus wel. Maar het moet gebeuren, en dan maar beter snel, voordat we geen lucht en zwaartekracht meer hebben.”

“We hadden er al doorheen moeten zijn! En toch ademen we nog,” zei ze terug. Ze had nooit gedacht dat ze zo brutaal zou durven zijn. “Het kost u maar een half minuutje om het even na te kijken. Dat is het toch wel waard?”

Hij zuchtte. “Ach, waarom ook niet. Ik ben als een vader voor jullie geweest, en net als een vader, willig ik de dwaasheden van mijn minste dochters in.”

Ze vertelde hem over wat er was gebeurd in de gang, en in haar kledkamer. En dat hij nu hun rekening moest nakijken of er op exact die momenten krediet

was binnengekomen.

De Boltini hield op met poetsen. “Zeg dat nog eens.”

Ze gehoorzaamde.

Hij legde zijn zwaard neer op het fluwelen kussen en pakte zijn Touch. Hij fronste en plukte aan zijn lip toen hij de rekening bekeek.

De Boltini was een hele tijd stil. Het gehijg van Vierde Regieassistente bedaarde, hoewel haar hart nog doorgaloppeerde van de spanning.

“Wil je beweren,” begon hij, met een gevaarlijke grom net onder de oppervlakte van zijn stem, “dat de Klaamath ons betaald hebben voor een paar glimpen van jou, terwijl je niet eens op het toneel staat?”

“Het gaat niet speciaal om dit meisje, meneer,” zei ze haastig. “Maar ik was beide keren erg verdrietig. Misschien is dat wat hen aantrok?”

“Wil je beweren dat ze willen betalen om ons te bekijken terwijl we lijden? Terwijl we heen en weer ijsberen in wanhoop, als dieren in een dierentuin!” Hij ging steeds harder praten, zodat de brul die eerst alleen had gedreigd, naar de oppervlakte kwam.

Vierde viel op de grond en maakte de allerdiepste buiging uit angst voor die donderende stem. Ze wist niet wat een dierentuin was, maar de emotie in zijn woorden had geen uitleg nodig. Ja, dat was precies wat ze dacht dat er aan de hand was. Ze knikte. Haar voorhoofd schraapte over de vloer. Het gezelschap werd niet gewaardeerd voor hun uitstraling en hun vaardigheden, hun perfecte voorbereiding. Nee, ze werden gewaardeerd om een doodgewone mensenemotie.

Ze gluurde omhoog naar het gezicht van de Boltini. Was hij bereid om zichzelf te vernederen, om zo zichzelf en zijn mensen te redden?

Hij staarde met vertrokken gezicht naar zijn Touch. Toen legde hij het toestel weg en zijn hand ging weer naar het wachtende zwaard.

Ze sprak snel, voordat hij iets kon zeggen dat hij uit trots niet meer terug kon nemen. “Misschien moeten we onze eigen gevoelens opzij zetten, met het oog op de waarde die deze informatie voor de hele mensheid kan hebben. Niemand wist van de vijfhoekformatie van de Klaamath, niemand wist dat ze gefasci-

neerd zijn door onze emoties, en dat ze hun kinderen langsbrengen? We zijn de Aarde dit nieuws schuldig. We kunnen onze persoonlijke problemen niet voor laten gaan.”

De Boltini's hand zweefde nog even boven het zwaard. Toen pakte hij de Touch weer op en begon te typen.

De muren van het kantoor flikkerden en verdwenen. Het kantoor was omringd door lege gangen. Daarna, als een ui die van binnenuit werd gepeld, doofden alle muren van het schip in concentrische ringen van binnen naar buiten uit. De lucht was opeens vervuld van gesnik en gefluister en geruzie.

Ze kon het niet nalaten om te zoeken naar Zesde Toneelknecht, maar er waren teveel mensen die in de weg stonden of zaten. Overal gingen gezichten heen en weer in een poging om iets van de situatie te begrijpen.

Pijn. Er was genoeg te zien van die emotie.

Op de Touch van de Boltini bloeiden rode vensters open, hem wijzend op binnenkomend krediet. Zuurstof stroomde sissend de kamer binnen. Met een dof-fefeklap ging de zwaartekracht harder aan.

Tegen de achtergrond van de gifkleuren van de vreemde wereld waarop ze stonden, en de duizenden violette stervormen van hun gastheren, zag ze de verstomde leden van het gezelschap. Onthuld in hun meest intieme momenten. Verdriet, schuld, wanhoop, bevroren in dat ene eerste moment. Indringender en gracieuzer dan een voorstelling ooit kon zijn.

© Boukje Balder

 [Volg de Harland Awards op Hebban.nl](https://www.hebban.nl)